

เมืองเพื่อนเด็ก (CHILD FRIENDLY CITIES) ตามทฤษฎีของเด็ก กรณีศึกษา นักเรียนในเขตบางแค กรุงเทพมหานคร

CHILD FRIENDLY CITIES ACCORDING TO CHILDREN'S OPINIONS : A CASE STUDY OF STUDENTS IN THE BANGKAE DISTRICT, BANGKOK

สุนารี ระดมกิจ 4837861 SHEV/M

ศค.ม. (สิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : พรรณิภา บุรพาชีพ, น.ม., ประกายรัตน์ สุขุมลชาติ, M.S.,
รัชชชัย บุญโชติ, Ph.D. (Geography)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทฤษฎีของเด็กเกี่ยวกับเมืองเพื่อนเด็ก และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทฤษฎีของเด็กเกี่ยวกับเมืองเพื่อนเด็ก ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการศึกษากับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2551 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนในเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ประกอบกับการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติวิเคราะห์ส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม (t-test) ส่วนการศึกษาเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทฤษฎีที่ถูกต้องเกี่ยวกับเมืองเพื่อนเด็กในระดับสูง และมีการรับรู้สิทธิของเด็กในระดับสูงเช่นกัน ในขณะที่การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเมืองเพื่อนเด็กและการรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับต่ำ โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทฤษฎีเกี่ยวกับเมืองเพื่อนเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ เพศ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทฤษฎีเกี่ยวกับเมืองเพื่อนเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ได้แก่ การรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและการรับรู้สิทธิของเด็ก

กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะที่สำคัญสำหรับดำเนินการเมืองเพื่อนเด็กดังนี้ เมืองสิ่งแวดล้อมที่ดี ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อมให้กับเด็ก, เมืองสุขภาพ เน้นให้ชุมชนมีสถานที่ออกกำลังกาย รณรงค์หรือจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย, เมืองปลอดภัย ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่เพื่อดูแลความปลอดภัยในพื้นที่เสี่ยงมากขึ้น, เมืองครอบครัว เน้นการส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว, เมืองการเรียนรู้ ควรสนับสนุนให้มีห้องสมุด ห้องสมุดชุมชน ห้องสมุดเคลื่อนที่ พร้อมหนังสือ อุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้เพิ่มขึ้น, เมืองคุ้มครองสิทธิเด็ก ต้องมีหน่วยงานดูแลบังคับใช้กฎหมายด้านการคุ้มครองเด็กอย่างจริงจัง, เมืองพื้นที่สร้างสรรค์ จัดให้มีพื้นที่ที่เสริมสร้างประสบการณ์และพัฒนาการสำหรับเด็กให้มากขึ้นและกระจายในหลายส่วนของเมือง, เมืองที่เด็กมีส่วนร่วม เน้นส่งเสริมให้มีสภาเด็กในแต่ละพื้นที่เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ ควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแนวทางเมืองเพื่อนเด็ก โครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวกับเมืองเพื่อนเด็กผ่านสื่อต่างๆ ให้มากขึ้น สนับสนุนด้านงบประมาณหรือบุคลากรในโครงการที่เกี่ยวกับเด็ก การดำเนินงาน โครงการที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ควรมีการกำหนดนโยบาย และการวางแผนร่วมกันระหว่างหน่วยงานของภาครัฐ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เครือข่ายสหวิชาชีพ ตัวแทนของเด็ก รวมทั้งควรปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยผ่านการจัดกิจกรรมและเสริมประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม

คำสำคัญ: ทฤษฎี / เมืองเพื่อนเด็ก / เมืองน่าอยู่

**CHILD FRIENDLY CITIES ACCORDING TO CHILDREN'S OPINIONS :
A CASE STUDY OF STUDENTS IN THE BANGKAE DISTRICT, BANGKOK**

SUNAREE RADOMKIT 4837861 SHEV/M

M.A (ENVIRONMENT)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : PANNIPA BURAPHACHEEP, L.L.M,
PRAKAIKAT SUKUMMALACHAT, M.S., THAWATCHAI BOONCHOTE,
Ph.D. (GEOGRAPHY)

ABSTRACT

The objectives of this study were to examine children's opinions and factors affecting their opinions on child friendly cities through quantitative and qualitative research. Questionnaires were employed for collecting data among 400 Mathayom Suksa 1-3 students (12-15 years old) attending schools in the Bangkae District during the school year 2009. The qualitative research methods included in-depth interview and descriptive analysis to gather data. The quantitative analysis applied statistical tools such as Percentage, Mean, Standard Deviation, One-way ANOVA and t-test.

Results revealed that most samples had a high degree of valid opinions and perceptions of children's rights. Meanwhile, their perceptions on news about child friendly cities and problems were low. Gender was shown to affect their opinion, showing a statistical significance of 0.05. Perception of city environmental problems and children's rights perception were factors that influenced the sample's opinions as well, having a statistical of significance 0.001.

The sample recommended improved city operations through organizing activities to raise environmental consciousness among children. Recommendations also included building a healthy city with increased access to exercise facilities, and arranging exercise activities for families. Crime can be reduced by increasing security guards in high risk areas. For families in the city, strong family ties must be encouraged. Community and mobile libraries should be available with better books and learning equipment to improve literacy. Regarding children's rights and protection, responsible agencies must be established to actively enforce the law. As for creativity, there should be more city lots opened for children to explore and develop their potential. To encourage child participation, a children's council should be established for children to get involve in community development. Further suggestions included increasing publicity on child friendly cities guidelines, projects and activities through different media as well as allocating a larger budget or staff to handling children related projects. These projects should include established policies and coordinated planning between government agencies, sub-district administrations, multi-disciplinary networks, and representatives of children. Children and youths must be reminded of environmental problems and encouraged to participate in problem-solving through arranged activities and related environmental experiences.

KEY WORDS: OPINION / CHILD FRIENDLY CITIES / HEALTHY CITY

179 pages